

Hazırlayan :
GAZİ MERT

Suallere Cevaplar

● — KADINLARIN CEMAATA İŞTİRAKI

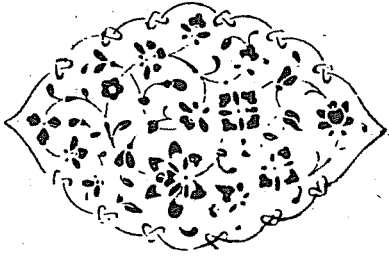
İskenderun'dan Bayan Günay DULKAR: "Ramazan günle-riydi... Küçüklüğümde beri alışmış olduğum şekilde, annemle be-raber terâvih namazını camide kılıyorduk. Biz camiye sım-sıkı örtülü, tertemiz kalbimizle giriyor, büyük bir heyecanla Allahımıza kendimizi daha yakın hissediyorduk. Bunda ben hiç-bir sakınca göremedim. Ama caminin hocası bu günlerin birinde vaaz verirken, biz hanımlara bunu menetti. Çok günah olduğ-u nu söyledi. Bilhassa genç kızların ve genç hanımların gelmesi gü-nahtır. Ancak onlar ihtiyarladıktan sonra gelsinler dedi.

Fakat insanlar ihtiyarladıklarını, hangi yaşa kadar gele-ceklerini bilemezler. Binlerce müslüman genç yaşta ölüyorlar... O vakit onlar, hiç camii görmemiş olacaklar. Bu bir Müslüman için ne acı olur. Mademki çok şükür Müslümanız, o halde camimi-ze gitmeliyiz. Akıllı eren mini - mini yavruları bile götürmeliyiz. Biz hanım'lar da gitmeli... Zaten örtünüp kapandıktan sonra ih-tiyar, genç pek farketmez kanaatindeyim.

Bu hususta beni ve bir çok hanım okuyucuları aydınlatır-mısınız?"

Kuran-ı Kerimde el Ahzap Suresinin 33 ncü ayetinde Hz. Peygamberin zevcelerine ve onların şahsında bütün mü'mine ka-dınlara (1) vakar, huzur ve sükûn ile evlerinde oturması em-rolunursa da, Peygamber Efendimiz kadınlara; "Allah size ihti-yaşlarınız için çıkmanıza izin verdi (2)" buyurmuşlardır.

Her ne kadar Hz. Aişe (R. Anha) devrinin fitne ve fesâdını göz önüne alarak "Rasûlullah kadınların bugün ihdâs ettikleri fitne-leri görse (geçmişte) İsrailoğullarının kadınları men edildiği gibi, bunları da mescitten men ederdi (3)" demişlerse de; Asr-ı Saadet-te kadınlar, Peygamber Efendimizin arkasında cemaatle namaz kılmak için camiye gitmişler. Peygamber Efendimiz bunlara ses çıkarmamış ve "Allah'ın kulları olan kadınları, Allah'ın mescit-

lerinden men etmeyin" buyurmuşlardır. Esasen Peygamber Efendimiz camilerde ayrı bir blok yaptırır ve kadınların orada namaz kılmalarına müsaade ederlerdi. Yine kaynaklardan öğrendiğimize göre Allah Rasûlü, Medine'deki mecsidin bir kapısını kadınların girip çıkmalarına tahsis etmişler, Hz. Ömer'in oğlu Abdullah vefat edinceye kadar o kapıdan mescide girip çıkmamıştı (4).

Yine şu Hadis-i Şerif te Allah Rasûlünün: "Kadınları geceleyin mescide gitmekten ahkoyamayın (5)".

"El - İnye" adlı fıkıh kitabından şu malûmatı okuyoruz: Eskiden kadınlara namaza çıkmaya müsaade edilirdi. Sonraları bu, fitneye sebep olunca, camiye gitmekten men edildi. Tefsir'de mezkurdur ki:

"Sizden ileri gidenleri ve geri kalanları bildik, (6)" ayet-i celilesi kadınlar hakkında nazil olmuştur. Çünkü münafıklar kadınların mahrem yerlerini görmek için geriye dururlarmış. El-hakika Hz. Ömer (R. A.) kadınları mescide çıkmaktan men etmiş, onlar da; Hz. Aişe (R. Anha) ye şikâyet etmişlerdi. Hz. Aişe de; "Peygamber (S. A. V.), Ömer'in bildiğini — bugünkü ahvali — bilmiş olsa, sizlere çıkmak için izin vermezdi" demiştir.

... Ve bazı Hanefî Mezhebi âlimleri bu söze binaen genç kadınların mutlak surette namaza çıkmasını men etmişlerdir. Tabii bu men ediş fitneye sebep olacağı içindir yoksa kadınların camiye gitmelerinin hiçbir mahzuru yoktur.

Hanefîlerin "El - Hidaye" adındaki fıkıh kitabında da kadınların cemaata devam edip - etmemeleri hakkında aynen şöyle söylenmektedir: "Kadınların cemaata gelmesi mekruhtur. Yani genç kadınların gelmesi mekruhtur. Çünkü fitneden korkulur. Yaşlı kadınların; sabah, akşam ve yatsıya çıkmasında bir beis yoktur". Bu Ebu Hanîfeye göre böyledir. İmam-ı Muhammed ve İmam-ı Ebu Yusuf "İhtiyar kadınlar bütün namazlara çıkabilirler. Çünkü fitne yoktur ve onlara râğbet azdır. Binaenaleyh bunların camiye gelmeleri mekruh değildir" demişlerdir.

Ebu Hanîfenin delili şudur: "Fazla şehvetpe-restlik ihtiyar kadınlara da musallat olmaya sevkeder. Binaenaleyh fitne melhuzdur. Şu kadar var ki, fasıkların sokaklarda oldukları zaman öğle, ikinci ve Cuma vakitleridir. Sabah ve yatsı zamanları onlar uykudadır. Akşam namazı zamanında ise yemekle meşkul olurlar. Bayram namazı içinse ova genişir. Kadınlar erkeklerden uzaklaşabilirler. Bundan dolayı çıkmaları mekruh değildir."

"Hidâye" şerhi "Fethül - Kadîr" adlı eserde de Peygamber Efendimizin şöyle bir Hadis-i Şerifi zikredilmekte: "Birinizden karısı mescide gitmek için izin isterse onu men etmesin." Yine aynı eserde Peygamber Efendimizin, "Hangi kadın buhur (bir nevi koku) sürünmüş ise bizimle yatsı namazına gelmesin" şeklinde bir Hadisi daha zikredilmektedir.

Bugün itimâda lâyük en esaslî ve kat'î kavle göre, bütün kadınların bütün namazlara çıkmaları memnûdur.

Müteahhirin-i Ülemâ; genç, ihtiyar bütün kadınların bütün namazlara çıkmalarını men etmiştir. Çünkü bugün için fesat; her yerde hâzır, nâzır ve herşeye hâkimdir.

Hanefî Alimlerinden sâdir olan fetvâlar, bütün kadınların bütün namazlara gelmelerinin mekrûh olduğu merkezindedir. Büyük şehirlerin bazı büyük camilerinde bilerek veya bilmiyerek sıkışıklık bahanesiyle Cuma ve Bayram günlerinde kadınla erkek yanyana ve hatta kadın erkekten daha önde namaz kılmaktadır. Böyle bir durum herhalde kadınların da tasvib etmeyeceği bir haldir. Fakat böyle olmayıp ta; Peygamberimiz devrinde olduğu gibi kadınlar için ayrı bir blok yaptırılır ve kadınla erkek ayrı ayrı yerlerde birbirlerini görmeyecek şekilde namaz kılarlarsa böyle bir durumun mahzurlu olmaması icap eder...

"El - İhtiyar" adlı fıkıh kitabında: "Zamanımızda muhtar olan, zamanın bozukluğu ve kötülerin zuhuru sebebiyle kadınların çıkmasının hiç caiz olmamasıdır" deniyor,

"El - Kâfi" adlı fıkıh kitabında da şöyle denilmektedir: "Kadınların namaz için camiye gelmeleri mekrûh olunca, vaâz meclislerine gelmeleri bâhusus ülemâ kıyafetine bürünmüş şu câhillerin meclislerine devam etmeleri evveliyetle mekruhtur. Bunu mâverâün - nehr'de yetişen büyük Hanefî âlimi Fahrü'l - İslâm Pezdevî zikretmiştir."

Yukarda takdim ettiklerimizin hepsi Hanefî mezhebinin görüşleri...

Diğer mezheplere gelince;

Malikî'lere göre; Kadın erkeklerin bakmayacağı kadar ihtiyar ise, Cuma namazına gidebilir. Bakılacak şekilde ise gitmesi mekruhtur. Genç kadınların mescide çıkmasından fitne zuhur edecekse çıkması haram, etmeyecekse mekruhtur.

Hambelîlere göre; Kadın çirkin ise; Cuma namazına çıkması mübah, güzel ise mekruhtur.

Sâfiîlere göre; Kadın erkeklerin şehvetini celbedecek gibiyse cemaata gelmesi mekruhtur. Şehveti celbetmeyen kadın süslenir veya koku sürünürse, onun da cemaata gelmesi mekruhtur. Fakat çıkmak da gelişi güzel değil, velisi izin vermek şartıyladır. Velisinin izni olmadan çıkmak haramdır. Nitekim fitneye sebep olacak kadının mescide çıkması da haramdır.

İslâm ülemalarının hiçbirinin kadının dışarı çıkmasından doğacak fitneyi bir an gözden uzak tutmadıklarını, böyle bir fitne zuhur etmeyecekse her genç kız ve kadının bahsettiğiniz gibi sınıksız örtülü, tertemiz kalb büyük bir heyecanla Allah'ına daha yakın olmak için camiye gitmesinde hiçbir mahzur olmadığını bildirir, münasebetlerimizin devamını bekleriz.

Hoşça kalınız.

● — SEHİV SEODESİ

Burdur'dan Sayın Mehmet Şevki NALÇACI-OĞLU:

"Bir kimse namaz kılariken namazda 2 - 3 kere sehiv secdesi gerektirecek bir hâl vâkı olsa kaç def'a secde yapılır?"

Bir def'a secde yapmak kâfidir.

● — GELİNE ZEKÂT VERİLİR Mİ?

Aydın'dan Sayın Ebusseyf DOĞAN: "Bir kimse, malının zekâtını oğlunun fakir olan zevcesine verebilir mi? Bu câiz midir? Bu hususta İslâm'ın hükmü ne merkezdedir? Açıklamanızı istirham ederiz."

Evet bir kimse malının zekâtını oğlunun fakir olan zevcesine verebilir. Câizdir.

● — HUTBE SEODE AYETİ

Bolu'dan Sayın Adem YILMAZ: "Hutbe okuyan bir hatip minberdeyken secde ayeti okusa ve secde ayeti okuduğu için inip secde etse ve kendisiyle beraber o camide bulunup ayetin okunduğunu işidenler de secde etseler, okunan o hutbe fâsit olmaz mı? Böyle bir durumda Cum'a namazı kılınsa, hutbe okunmuş hükmüne geçer mi?"

Hatip minberde secde ayeti-okusa, inip cemaatla beraber secde eder ve yapılmış olan bu secde için okunan o hutbe fâsit olmaz. Bu durumda Cum'a namazını fesâda verecek bir durum yoktur ve kılınan namazın Cum'a hükmüne geçmemesi için hiçbir sebep yoktur.

● — NURCULUK

İstanbul, Bakırköy'den Sayın Ahmet YILDIRIM; Konya'dan Sayın M. E. ERER; İzmir'den Sayın Hüseyin TOKSÖZ; Kayseri'den imzasını okuyamadığımız okuyucumuz ve Ankara'dan Sayın İlyas TOYGAR: Risâle-i Nur hakkında sorduklarınızın sorularının hepsinin muhtevasını ve cevâbımızı takdim ediyoruz: "Bugün "Risâle-i Nur Külliyyâtı" hakkında bir çok münakâşa, çekişme, tartışmalar yapılmakta, bilen veya bilmeyen herkes tarafından bir sürü fetvâlar verilmekte, bazıları örfî idare, sivil, askeri bir çok berat kararlarının okuduğunu söylemesine rağmen diğer bazıları önüne gelene bilerek, bilmiyerek "nurcu" damgasını vurmakta ve saf ve temiz müslümanların zindanlarda çürümesine zemin hazırlamaktadırlar... Bu hususta gerçekten beraat kararları var mıdır? Varsa bu beraatlar hangi yıllar arasında en çoktur? Diyanet İşlerinin bu hususta görüşleri nedir? Diyanet İşlerinin raporu var mıdır? Bu raporların mahiyyeti nedir? Kimler vermiştir? Bu hususları uzunca bir makale halinde hazırlayıp okuyucularınıza takdim etmenizi istiyoruz. Selâm hûdaya tâbi olanlara!.."

Düşmanların plânlı, bol ve çeşitli olduğu bir devirde dostların birbirlerini çok iyi tanımaları icap etmektedir. Son birkaç asırdır İslâm'ı terketmenin neticesinde bugünkü acıklı ve perişan hâle düşmüşüz. Çeşitli vasıtalarla hâdiseler tepetaklak ettirilmekte, iyiler kötü, kötüler iyi olarak gösterilmektedir.

Risâle-i Nur hakkında lehte ve aleyhte birçok sözler söylenmiş ve yazılar yazılmıştır. Görüp

işittiklerimizi kabul edebilmemiz için elimizde bir mi'yar ölçü olması lâzımdır. Risâle-i Nur müellifi şöyle der: «Her söylenen sözün kalbe girmesine yol vermeyiniz. İşte size söylediğim sözler hayalin elinde kalsın. Mihengine vurunuz. Eğer Altın çıktı ise kalbe saklayınız. Bakır çıktı ise çok gıybeti üstüne ve bedduâyı arkasına takınız, bana reddediniz, gönderiniz. (1)»

Delilsiz isnadlar, her Müslüman'ın yanında hiçbir kıymeti ifade etmemeli...

«Din afyondur» diyen doğentlerin, bile - bile hakikatları tahrif eden madrabazların yazılarına, yönleri mâlûm gazetelerin haberlerine, her zaman ve mekanda istismar kurbacını ellerine alarak çeşitli maksatlarla halkın kulaklarına eriştirilen gayr-ı insânî sözlere mi inanacağız? Yoksa, Dinî mevzûlarda Türkiye'nin en salâhiyetli müessesesi olan Diyanet İşleri Reisliğine ve T. C. Hükümetinin âdil ve gerçek hâkimlerine mi?...

Risâle-i Nur'u tam ve gerçek bir tarafsızlıkla incelemeye tâbi tutmak için onu iki yönde ele almak lâzımdır.

1 — Dinî yönden...

2 — Huku'î yönden...

Dinî yönden söz; Diyanet İşleri Reisliğinin...

Hukukî yönden ise; Türk adliye ve hâkimlerinin...

Her iki tarafın raporları takdim etmeden önce, müşahade ve araştırmalarımızın bir hülâsasını takdim ediyoruz:

Her şeyden önce şunu belirtelimki Bedfüz zaman yazdıkları eserlerden emindir: «İşte meydana!.. En müteassıb ülemâdan ve en büyük veliden tut da en dinsiz filozoflara ve müdakkik hükemâlara Risâle-i Nurdaki dâvaları isbât etmeye hazırım.» (2)

Uzun araştırmalar neticesinde, Risâle-i Nur'un herhangi bir meselesini cerhede bilmiş bir kimseye raslayamadık. Gerçi bazı selâhiyet-siz kimselerin ileri - geri sözler sarfettiğini müşahade ettik ama, bunları da incelediğimizde mesnedsiz, delilsiz ve İslâmın hakiki bünyesine yapılan hücumlardan ibaret olduğuna kâni olduk. Bunların hücumlarının (Risâle-i Nur maskesi altında) İslâm'a olduğunu öğrendik...

Yaptığımız incelemeler neticesinde Said-i Nursi'nin; en müşkül anlarında Allah'ın emirlerini yerine getirmekten kaçınmadığını, aslâ hediye kabul etmediğini, vefatında hiçbir maddî miras bırakmadığını, makam, şöhret ve siyasete dair bir hırs emaresinin görülmediğini; Risâle-i Nur'un başka eserlerden farklı olarak kısa zamanda insanları tesiri altına aldığını; bunun da zamanın derhterini teşhis, şart ve husûsiyetlerini tetkik ettikten sonra, Kur'an âyetlerinden süzülen mantıkî delil ve akli izahları içinde bulundurmasından dolayı olduğunu müşahade ettik.

İncelemelerimizi daha da derinleştirerek gördük ki; nice cânîler, hırsızlar hapishane köşelerinde inim - inim inleyip caniyane planlar hazırlarken, K. Kerim ve Hadis'i Şeriflerin birer tef-

sirinden ibaret olan Nur Risâlelerini okuyunca, yepyeni bir hayata döndüklerini; Almanya'da İslâmîyetin Nur Risâleleriyle yayıldığını, Üniversite muhitinde Nur Risâleleri sayesinde pek çok kimselerin İslâma girdiklerine şahit olduk.

Müslümanların dinlerinden uzaklaştıkları bir devirde, dinin en küçük bir meselesinden dahi fedakârlık etmeyen bir zümrenin bulunması müslümanlar arasında bir tefrika, ayrılık olduğunu göstermez... Tıpkı; cephede askerin arasından cesur ve harp taktığını bilen ustalarının seçilerek en tehlikeli bölgelerde harbetmelerinin ordu içinde bir ayrılık ifade etmediği gibi...

Müşahade ve araştırmalarımızın hülâsası bundan ibaret...

Şimdi söz; Diyanet İşleri Reisliği ve Türk hâkimlerinin...

Risâle-i Nur hakkında tesbit ettiğimiz 50 tane (3) Diyanet İşleri Reisliği raporlarını tek tek gözden geçirme neticesinde, bu kitapları herhangi bir cihetten okumanın mahzurlu olacağına dair tek bir satır görebilmiş değiliz.

Yayladağ Asliye Ceza Hâkimliğinin 25/5/1960 tarih ve 960/18 sayılı tezkeresi üzerine Müşavere ve Dinî Eserler İnceleme Hey'et'inden H. Fehmi Başoğlu, Ş. Oral, Ö. Bilen, A. H. Kasaboğlu'nun 9 - 6 - 1960 tarihinde müştereken verdikleri rapor şöyledir:

«Nurculuğun mezhep olmadığı, Risâle-i Nur adlı eserlerin münderecatının Kur'an-ı Kerim'in hakikatlarını izahdan ibaret bulunduğu, dinî, idarî ve kanunî bir mahzur görülmediği; bu eserleri okumak, okutmak dinen ve kanunen bir suç teşkil etmediği yapılan tetkikler neticesinde anlaşılmış... ve binaenaleyh;

Bu eserlerin mücerred okunmasının ve bir kaç kişi arasında okutulmasının 677 sayılı kanunla bir ilgisi bulunmadığı hakkında evvelce müteaddid mahkemelerin soruşturmalarına cevap verildiğinin bildirilmesi uygun görülmüştür».

İstanbul 4 üncü Ağır Ceza Mahkemesinin 25/5/1963 tarih ve 963/37 sayılı tezkeresi üzerine Diyanet İşleri Müşavere Kurulunun 29/6/1963 tarihinde verdiği raporda da şöyle denmektedir:

«Nurculuk bir tarikat veya mezhep olmayıp, Said Nursî adındaki zatın, son zamanlarda yayılma istidadı gösteren dinsizlik cereyanlarına karşı Kur'an-ı Kerim âyetlerini ele alarak Risâle-i Nur namı ile yazdığı eserlere izafe edilen bir cereyan-
dır... Adı geçen eserler imanî fikirlerle birleştirmeye çalışmaktadır. Bunlarda dinî bakımdan bir sakınca yoktur».

Ayrıca, Eski Diyanet İşleri Reisi Ömer Nasuhî Bilmem, Y. İ. Enstitüsü ve halen Arap Edebiyatı Hocası Ahmed Davudoğlu Enstitü İslâm Tarihi Hocası M. Sabri Sözeri, yine eski Enstitü Müdürü K. Edip Kürkçüoğlu'nun bilirkişi olarak verdikleri raporlarda, Risâle-i Nur'un zararlı neşriyat-tan sayılacağına dair tek bir satır görebilmiş değiliz.

Yine Dil - Tarih Coğrafya Fakültesi profesörlerinden M. Necati Lügal, Prof. Y. Ziya Yörükhan, İ. Hukuk Fakültesi profesörlerinden Naci Şensoy,

Selçuk Özçelik, İktisat Fakültesi Prof. lerinden D. Şakir Berki'nin raporları aynı mahiyettedir.

Yüksek İslâm Enstitüsü Arabca Hocası Avukat Bekir Sadak'ın 18 - 7 - 1964 tarihli raporundan bir paragrafı aynen takdim ediyorum:

«Nur Risalelerinin Kadı-ı Beyzavi veya Elmalı'nın Tefsirleri gibi bir tefsir olmadığı doğrudur. Çünkü adı geçen tefsirler seçkin bir ilim ve ihtisas zümresine hitab etmektedir. Ve bir bütün olarak Kur'anın tefsirleridir. Nur Risaleleri Diyanet İşleri Dinî Eserleri İnceleme Heyetinin de raporunda belirttiği gibi Kur'an ve Hadis'in daha ziyade ahlâk ve iman ile ilgili prensiplerini kendisine mahsus bir ifade tarzı ile müşahhas misaller vererek geniş ve vasat okuyucu kütlesinin rağbet ve teveccühü metodunu tatbik etmektedir. Geniş okuyucu kütlesinin rağbet ve teveccühünü kazanmasının sebeplerinden biri de bu olsa gerektir. Kadı'nın tefsirini okuyabilenler az olduğu gibi, Elmalı'nınkini de okuyup anlayanlar azdır. Bunun için bunların gazete ve dergilerde yayımlanmasına çok çok rastlanmamaktadır. Nur Risalelerinin bir kısım okuyucular için daha cazib olmasının arkasında, içinde bulamayınca ille de bir suç unsuru aramak zarureti ne aklen, ne hukuken mevcüddür. Ayrıca bir kişinin tek bir sözünü ele alıp, maksadını, inancını diğer beyanı ve ifadelerini hiçe sayarak onu kötüye yorumlamak ne kanunen, ne dinen, ne de aklen caizdir.»

Hamide Topçuoğlu, Neşet Çağatay ve Faruk Erem imzalı bir raporda ise Risale-i Nur okuyanları suçlu göstermek için şu iddialar ileri sürülmektedir:

«Her hal-ü kârda Nurculuk, dinî vasfı gâlib veya tamamen dinî karakterde bir cereyan manzarası göstermektedir.. Nurculuk hareketi, bütün müslümanlara vâki bir hitap, bir davet mahiyetindedir. Bütün müslümanlar evvelâ bir zihniyet değişimine çağırılmaktadır. Bunlar bir nevi tecdid-i iman ile Nur Risalelerinde yorumlandığı şekliyle Kur'anı anlayacak, kafalarını kalblerini buna göre ayarlayıp koyu bir müslüman olacaklar, yani Nur Talebesi vasfını kazanacaklar, sonra da diğer müslümanları kendileri gibi yapmak için sınıksız bir tesanüde, her tehlikeyi göze alarak mücadele edeceklerdir. Nihayet, "davâ" uğrunda, kelle koltukta ve ihlâs kılıcını kuşanmış ve "Hablümetin" ile birbirlerine bağlı olarak cihad meydanına atılacaklar ve Kur'anın kanun-u esasısını diğer müslüman milletlerle, hususiyile Arablarla işbirliği yaparak neşreceklerdir...»

Risale-i Nur hakkında örfî idare, askerî, sivil 700'e yakın beraat kararları vardır.

1943 tarihinden 14 mayıs 1950 tarihine kadar ki yedi senelik devre içinde açılan iki dâva beraatla neticelenmiştir.

14 Mayıs 1950 den 27 mayıs 1960 tarihine kadar 46 beraat kararı çıkmış,

27 Mayıstan 1966 şubatına kadar, 63 tanesi Millî Birlik Komitesi devrinde olmak üzere 364 dâva beraatla karara bağlanmıştır.

12 Kasım 1962 tarihli Millet Meclisi Tutanak

Dergisinden anlaşıldığı üzere Adalet Bakanı Profesör Abdülhak Kemal Yörük Millet Meclisi kürsüsünde şu sözleri söylemiştir:

"Muhterem arkadaşlar, Risale-i Nur Külliyyatı adı altında neşredilen eserlerin intişarı 1952 senesinde başlamış ve devam etmektedir. Bu Said Nursinin bazı hitablarına verilen bir isimdir. Bu eserlerin basılması ve okunması kanunen yasak edilmiş değildir. Kütüphanelerimizde de bu mevzua dair kitaplar mevcuttur."

Netice: Yukardaki incelemelerimizden anlıyoruz ki, Risale-i Nur dinen ve kanunen beraat etmiştir. Yani onların okunmasında dinen ve kâfünen herhangi bir suç yoktur.

Sorularımızın cevabının yukardaki izahatımızın ışığı altında değerlendirmenizi temenni eder, hürmetlerimizi sunarız.

Hoşça kalınız.

(3) Şimdi bu 50'ye yakın raporu takdim ediyoruz: Diyanet İşleri Reisliği Müşavere Heyeti:

4 âza tarafından verilen 4/10/1952 tarihli bir rapor.

3 âza tarafından 9/12/1952 tarihinde bir rapor.

5 âza tarafından 13/5/1955 tarihinde bir rapor.

H. Fehmi, H. Erdem, Ş. Oral, A. Çelebioğlu tarafından 12/5/1955 tarihinde..

H. Fehmi Başoğlu, H. H. Erdem, Ş. Oral tarafından 23/5/1956 tarihinde..

5 âza tarafından 21/1/1957 tarihinde verilen raporlar...

H. F. Başoğlu, Hulûsi Akyol, H. H. Erdem, Ö. Bilen, Y. Ziyaeddin Ersal, Ş. Oral, A. H. Kasaboğlu tarafından 26/5/1958 tarihinde.

5 âza tarafından 20/6/1958 tarihinde.

A. H. Kasaboğlu tarafından 24/6/1958 tarihinde.

5 âza tarafından 16/10/1958 tarihinde

5 âza tarafından 6/1/1958 tarihinde

5 âza tarafından 5/2/1959 tarihinde.

5 âza tarafından 6/3/1959 tarihinde.

5 âza tarafından 1/6/1959 tarihinde.

Müşavere Heyeti âzası H. F. Başoğlu tarafından 19/6/1959 tarihinde.

5 âza tarafından 6/7/1959 tarihinde.

5 âza tarafından 28/7/1959 tarihinde.

5 âza tarafından 8/9/1959 tarihinde.

5 âza tarafından 26/10/1959 tarihinde.

H. F. Başoğlu, H. H. Erdem, Ş. Oral, Ö. Bilen, H. A. Kasaboğlu tarafından 2/12/1959 da.

5 âza tarafından 9/1/1960 tarihinde.

5 âza tarafından 23/3/1960 tarihinde.

5 âza tarafından 7/4/1960 tarihinde.

5 âza tarafından 9/4/1960 tarihinde.

5 âza tarafından 28/4/1960 tarihinde.

5 âza tarafından 3/5/1960 tarihinde.

5 âza tarafından 6/5/1960 tarihinde.

5 âza tarafından 26/5/1960 tarihinde.

H. F. Başoğlu, Ş. Oral, Ö. Bilen tarafından 2/6/1960 tarihinde.

H. H. Erdem, A. H. Kasaboğlu, İ. H. Gürsoy tarafından 18/8/1960 tarihinde.

H. H. Erdem, A. H. Kasaboğlu, İ. H. Gürsoy tarafından 19/8/1960 tarihinde.

H. H. Erdem, A. H. Kasaboğlu, İ. H. Gürsoy tarafından 23/8/1960 tarihinde.

H. H. Erdem, A. H. Kasaboğlu, İ. H. Gürsoy tarafından 26/8/1960 tarihinde.

3 âza tarafından 26/9/1960 tarihinde.

4 âza tarafından 26/9/1960 tarihinde.

5 âza tarafından 10/12/1960 tarihinde.

A. H. Kasaboğlu, A. İnan, L. Baydoğan tarafından 28/9/1961 tarihinde.

A. H. Kasaboğlu, A. İnan, L. Baydoğan, O. Kesioğlu tarafından 30/1/1962 tarihinde.

H. H. Erdem, A. H. Kasaboğlu, İ. S. Gürsoy tarafından 13/2/1962 tarihinde.

● İstanbuldan sayın N. TURINAY: "Saâdet-i Ebediyye kitabında doğruluğu kabul edilen aşağıdaki hadisler mevzu mudur? Değil midir? Kütüb-ü sittede var mıdır? Yoksa bunlara karşı tavrımız nasıl olmalıdır?"

a — Ebrârın ibâdetleri, mukarreblere göre günahıdır. (Sahife: 337)

b — İnsanların en hayırlısı Arabdır. (Sahife: 337)

c — Râhmânın cezbelerinden bir cezbe bütün insanların ve cinlerin sevapları gibidir. (Sh: 337)

d — Ebu Hanife adında biri gelecektir. Bu kıyamet günü ümmetimin ışığı olacaktır. (Sh: 392)"

Hadis-i Şerif diye bahsedilen yukardaki sözlerin hiçbirisi Hadis değildir, Kütüb-ü Sittede yoktur ve mevzu'dur. (Ali Özek, Y. İ. Ens. Arab Edeb. Öğret.).

"Ebrârın ibâdetleri, mukarreblere göre günahıdır" sözü, Hadis değildir ve Ebu Said el-Harrâz tarafından söylenmiş bir Kelâm-ı Kibardır. (Eş - Şevkânî, El - fevâidi-I mecmûa fil - ehâdisi-I Mevzua: Sh: 88).

b — "İnsanların en hayırlısı Arabdır" sözü de mevzu olup râvîleri meçhuldür. (Eş - Şevkânî. Sh. 150)

c — "Râhmânın cezbelerinden bir cezbe bütün insanların ve cinlerin sevapları gibidir" sözü de Hadis değil, Kelâm-ı Kibar'dır. (Ali Özek, Y. İ. Enst. Öğretim Üyesi).

d — "Ebu Hanife adında biri gelecektir. Bu kıyamet günü ümmetimin ışığı olacaktır" sözü de Hadis değil, uydurmadır, mevzu'dur. (Ali Özek - M. Tanci; Yüksek İslâm Enstitüsü Öğretim Üyesi.)

Diğer sorularımızın da yeri ve zamanı gelince cevaplandırılacağını bildirir, münasebetlerimizin devamını bekler, vâki gecikmeden dolayı bizleri mazur görmenizi istirham ederiz.

(1) Hizmet Rehberi; Sahife: 76

(2) Hizmet Rehberi; Sahife: 43

(3) Şimdi bu 50'ye yakın raporu takdim ediyoruz. Diyanet İşleri Reisliği Müşavere Heyeti: âza tarafından verilen 4/10/1952 tarihli bir rapor.